

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus
voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

Præfatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77132)

PRIMA PARS
CLYPEI
THEOLOGICÆ

THOMISTICÆ.
DE DEO UNO, TRINO,
& Angelorum Creatore.

P R Æ F A T I O.

Lib.
2. de
ope-
ribus
Tri-
nit.
cap.
29.

Lib 8
de
Ge-
nefi
ad
litt.
c. 7.

Non immeritò D. Thoma Summa Theologica, cum eo fonte conferri solet, quem in medio Terrestris Paradisi, initio mundi Deus collocaverat, ut universa terra superficiem, nullis adhuc imbribus, nullis aquis fecundatam, irrigaret. Et multa præteream, quæ utriusque collationem illustrare plurimum possent; acute dixit Rupertus Abbas, aquas, ut existimavit, naturâ falsas (quod, inquit, mare in seipso ostendit) in illa quasi magni corporis mammâ, id est Paradisi fonte, quodammodo lacteam assumere dulcedinem, eaque dulcedine imbutas, detersâ salsedine innoxias, tutò Paradisum irrigare; cæteraque flumina, quæ post varios tractus, ut inquit Augustinus, & per occultos meatus, aliis locis erumpunt; ab eo Paradisi fonte, primam originem; ab ea Paradisi mamma, omnem dulcedinem trahere. Scire aves (Amice Lector) quo nomine nuncupanda sit D. Thoma Summa, aut quid in re litteraria, & Theologica contulerit? Citra cuiusque injuriam dixeris, Ecclesia, quam Paradisus adumbrabat, perennem fontem esse, & magni illius corporis mammam, in qua injucunda, insalubres etiam aliquando, cum olim errorum permixtione, veluti salsedine perfunderentur, aquæ sapientiæ, dulcedinem trahunt, & periculò carent. Vbi cumque innoxia fluunt, etsi variis flexibus, per occultos meatus, & procul à conspectu positos, quantum conari possunt, longius deducant qui suos abveos implent; quidquid tamen dissimulant ab ea fluminum sæcunda scaturigine, & dulcedinis mamma, originem & dulcedinem trahunt: cum à Summa D. Thoma Theologica, quacumque in scholis scire interest, & periculò carent, quæq; fidei majestate digna sunt, & Mystera Religionis illustrant, ut à suo fonte

P R Æ F A T I O.

fonte deprompta sint: ut non immeritò D. Thoma Summam ditio-
 putes, toto, licet immenso Theologia Oceano, quem effusis undis perennis
 ille fons implet, etsi tamen exhauriri nunquam aut decrefcere possit.
 Nam verissimè illud in D. Thoma Summam referre licet, quod de Pa-
 radisi fonte Claudius Marius Victor canit lib. 1 in Genesim.

Quadrifido tumidum lætus caput amne resolvens,
 Ditiore Oceano; jugi nam gurgite pronus
 Ille suos donat latices, iste accipit omnes,
 Nec turget tamen: at minor est qui crescere tantum
 Fluctibus infusis, quam qui decrefcere nescit
 Annibus effusis.

Verum præter hanc D. Thoma Summa dotem, & primam cum
 Paradisi fonte collationem, altera est nihilo minor, quàm D. Thoma Sum-
 mam, cum Paradisi fonte conferre solent, qui divisionem Summa in
 suas partes instituunt: quòd ut in quatuor capita, seu quatuor flumina,
 Paradisi fons dividebatur, quibus universa terra superficiem irrigaret:
 ita Angelici Doctoris Summa, in quatuor partes divisã sit, quibus Chri-
 stianus orbis irrigatur, ut meritò in huius Divi commendationem, præ-
 ter cetera, illud Ecclesia canat, FIT PARADISI FLUVIUS, QUADRI-
 PARTITE PERVIUS. Et ne divisionem satis obviam, & apud omnes
 frequentem, multis prosequar: in prima parte agit S. Doctor de Deo
 Vno, Trino & Creatore Angelorum, & Hominum, ac de aliis operi-
 bus sex dierum. In secunda Deum ultimum finem contemplatur, quæ,
 ne in nimiam molem excrefceret, in duas iterum partes dividitur. In
 prima, quæ Prima secundæ (id est prima pars secundæ partis) appellari
 solet, agit de Deo ut ultimo fine, ac de mediis in communi, intrinsecè, &
 ex natura rei ad illum consequendum necessariis: videlicet actibus hu-
 manis, legibus, & gratiã. In altera verò, quæ Secunda secundæ, (id
 est secunda pars secundæ partis) nuncupatur, disputat de iisdem mediis
 in particulari: scilicet virtutibus Theologicis & Moralibus. In
 ultima tandem parte, tractat de mediis extrinsecis, & ex institutio-
 ne solum divina, ad aternam beatitudinem consequendam necessa-
 riis: nempe Incarnatione, & Sacramentis. Quid in re Theologi-
 ca jure desideres, quod non aliquã harum partium reperire sit? Quod
 de Scriptura sacra solent inter Patres plurimi, Theologiam summã
 necessitudine & affinitate conjunctam Paradisum esse interpretari li-
 cet. Sed minime te deceptum putem (Amice Lector) si huius Paradi-
 si largissimum fontem, quo virtutes pullulent, quo præcepta germinent,
 quo bonos fructus arbor vitæ ferat (ut Ambrosii verbis utar dum Scri-
 pturam sacram Paradisum interpretatur) D. Thomã Summam di-
 xeris, & quæ ut latè circum aquas omnes effundat,

Quadrifido tumidum lætus caput amne resolvit
 Ditiore Oceano.

Mihi sane non aliud fontem quarendum puto, quo sciendi cupi-
 dinem, & ingenii sitim extinguiam: nec alia mihi tentanda via est,
 & Theo-

Lib.
 6. c.
 piff.
 41.

P R Æ F A T I O.

Et Theologia nostra divisio: quatuor hujus Paradisi fontis ingentia flumina enavigabo, eandemque D. Thomæ methodum, quantum quidem viresferent, pressis vestigiis sequar; Et in hac prima parte, quam exponendam, Et contra Novos impugnatores defendendam suscipio: Primò disputare aggrediar de existentia, unitate, naturâ Dei, de attributis ad esse divinum pertinentibus, Et de visione beata. Secundò de scientia Dei. Tertiò de ejus voluntate Et Providentia. Quarto de Prædestinatione Et Reprobatione, earumq; cum libertate concordia. Quintò de Trinitate. Sextò Et ultimò de Angelis. Et si verò non tantum mihi tribuam, ut in fontem aquas me attulisse existimem; unum tamen forsitan affecutus sum, nisi me Amici fallunt. Et impensius laudant, quod capite 10. Esther legitur, fontem in lucem converti, Et breviter ita claritate compensavi, ut si qua longiores disputationes sint, brevissimo temporis spatio decurras, adeo ut in longioribus, nec prolixitatem ullam jure accuses, nec breviter desideres. Caterùm postquam D. Thomæ Summam cum Paradisi fonte contuli, benignè feres (Amice Lector) si Scholam Thomisticam, terram Hevilath dixerim, quam primùm fons ille alluit, Et qua tam felicibus aquis irrigata, auro, gemmis, atisque divitiis abundat. Sua equidem ceteris scholis laus est, Et singularis commendatio, quam nec invidéo nec præripio; sed mihi credè, nunquam veriùs dictum, quam de Schola Thomistica, in quam primùm sese fons ille effundit, Et aurum terræ illius optimum. Vale.

